

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою БІНПО

«26» листопада 2024 року, протокол № 8

**Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А-О.Д.**

Директорка Вікторія СИДОРЕНКО

ПЕДАГОГІЧНА РИТОРИКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

(шифр за ОПП – ВК 2 – дисципліна професійної підготовки, вибіркова)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: «Педагогіка вищої школи»

Біла Церква 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна риторика» складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Автор-укладач робочої програми

Мамчур Лідія Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 12 від 05 листопада 2024 р.)

Рекомендовано на засідання Ради із забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 4 від 22 листопада 2024 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 8 від 26 листопада 2024 р.)

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,5 Загальна кількість годин – 105	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи	Вибіркова
		Рік підготовки
		2
		Семестр
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	3
		Лекції
		8
		Практичні заняття
		8
		Самостійна робота
		89
		Індивідуальне завдання
		науково-дослідне
		Вид контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить – 15 % : 85 %.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Педагогічна риторика» є підготовка магістрантів як майбутніх педагогів із високою риторичною культурою – ефективним мисленням, якісним мовленням і спілкуванням.

Завданням навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей зазначених нижче:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна риторика» здобувачі вищої освіти повинні оволодіти такими результатами навчання:

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретична риторика

Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна

Предмет, мета і завдання риторики. Універсалізм риторики. Системність риторики. Формула риторики. Інвенція. Диспозиція. Елокуція. Зв'язок риторики з іншими науками. Основні поняття риторики. Закони риторики. Історія вітчизняної риторики. Неориторика.

Змістовий модуль 2. Практична риторика

Тема 2. Види і жанри красномовства

Основні види і жанри красномовства. Класифікація публічних виступів за метою. Типи промов за знаковим оформленням і закріпленням. Аналіз публічного виступу. Риторика монологу. Публічний виступ. Риторика діалогу. Еристика. Лекція як основний жанр академічного красномовства. Риторична культура доповіді.

Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії

Образ оратора. Риторичний ідеал. Риторичний ідеал сучасного педагога. Образ аудиторії. Тактика оратора: принципи, способи, прийоми. Контакт між оратором та аудиторією. Шляхи подолання опору аудиторії. Зовнішня культура оратора.

Тема 4. Культура мовлення педагога

Основні ознаки культури мови і мовлення педагога. Техніка мовлення педагога. Структурні особливості мовлення викладача. Мовленнєвий етикет педагога. Основні риси академічного красномовства педагога.

4. Структура навчальної дисципліни

№	НАЗВА МОДУЛЯ/ТЕМИ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
		ЛК	ПР	СРС	УСЬОГО
1	2	3	4	5	6
1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНА РИТОРИКА	2	2	17	21
1.1	Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна	2	2	15	19
1.2	Підсумковий модульний контроль 1	-	-	2	2
2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПРАКТИЧНА РИТОРИКА	6	6	72	84
2.1	Тема 2. Види і жанри красномовства	2	2	15	19
2.2	Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії	2	2	15	19
2.3	Тема 4. Культура мовлення педагога	2	2	15	19
2.4	ІНДЗ	-	-	25	25
2.5	Підсумковий модульний контроль 2	-	-	2	2
	РАЗОМ:	8	8	89	105

5. Теми лекцій

ТЕМА ЛЕКЦІЇ	ПЛАН ЛЕКЦІЇ
1	2
Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна	1. Предмет, мета і завдання риторики. 2. Зв'язок риторики з іншими науками. 3. Основні поняття риторики. 4. Закони риторики. 5. Історія вітчизняної риторики. 6. Неориторика.
Тема 2. Види і жанри красномовства	1. Основні види і жанри красномовства. 2. Класифікація публічних виступів за метою. 3. Типи промов за знаковим оформленням і

	закріпленням. 4. Аналіз публічного виступу. 5. Риторика монологу. Публічний виступ. 6. Риторика діалогу. Еристика.
Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії	1. Образ оратора. Риторичний ідеал. Риторичний ідеал сучасного педагога. 2. Образ аудиторії. 3. Тактика оратора: принципи, способи, прийоми. 4. Контакт між оратором та аудиторією. Шляхи подолання опору аудиторії. 5. Зовнішня культура оратора.
Тема 4. Культура мовлення педагога	1. Основні ознаки культури мови і мовлення педагога. 2. Техніка мовлення. 3. Мовленнєвий етикет педагога. 4. Основні риси академічного красномовства педагога.

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять

ТЕМА СЕМІНАРСЬКОГО/ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ	ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКОГО/ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
1	2
Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна	Теоретична частина: 1. Риторика в системі інших наук. 2. Визначальні ознаки риторики. 3. Основні поняття класичної риторики. 4. Закони риторики. Практична частина.
Тема 2. Жанри публічних виступів	Теоретична частина: 1. Основні види й жанри красномовства. 2. Інформаційний виступ. 3. Протокольно-етикетний виступ. 4. Розважальний виступ. Практична частина.
Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії	Теоретична частина: 1. Імідж оратора. Риторичний ідеал. 2. Контакт між оратором та аудиторією. 3. Невербальні засоби мовлення. 4. Методи та прийоми запам'ятовування тексту. Практична частина.
Тема 4. Культура мовлення педагога	Теоретична частина: Теоретична частина: 1. Основні ознаки культури мови і мовлення педагога. 2. Техніка мовлення.

	3. Мовленнєвий етикет педагога. 4. Основні риси академічного красномовства педагога. Практична частина.
--	--

7. Самостійна робота

Самостійна робота з дисципліни «Педагогічна риторика» полягає у виконанні здобувачами вищої освіти індивідуального науково-дослідного завдання і опрацювання тем винесених на самостійне вивчення. Результати опанування відповідним матеріалом перевіряються під час усного опитування, модульного (письмове завдання) і підсумкового (залік) контролю знань.

Розподіл годин самостійної роботи:

ВИД ДІЯЛЬНОСТІ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН
Виконання ІНДЗ	25
Вивчення тем винесених на самостійне опрацювання	60
РАЗОМ:	85
ВСЬОГО ГОДИН ВИДІЛЕНИХ НА СР	89

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача вищої освіти науково-дослідного характеру, яке використовується при вивченні програмного матеріалу навчальної дисципліни і є її окремим заліковим модулем. ІНДЗ сприяє поглибленому вивченню магістрантом теоретичного та практичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань. ІНДЗ передбачає підготовку виступу на одну з тем за вибором магістранта.

Теми для виступу:

1. Риторична культура суспільства й особистості: проблеми і перспективи.
2. Ораторське мистецтво в професійній підготовці.
3. Особливості професійної риторики.

4. Риторика як гуманітарна наука.
5. Красномовство як мистецтво.
6. Риторика як феномен культури.
7. Історія російського красномовства.
8. Історія українського красномовства.
9. Вимоги до оратора на сучасному етапі.
10. Псевдокрасномовство.
11. Риторична етика: традиції та сучасність.
12. Риторичні методи аргументації.
13. Логічні аспекти культури риторичної комунікації.
14. Імідж оратора крізь призму риторики.
15. Риторична криза в Україні: причини і наслідки.
16. Рекламна риторика і екологія Слова.
17. Мовленнєвий етикет оратора.
18. Харизма оратора.
19. Мистецтво конструктивної полеміки.
20. Маніпулятивна риторика.
21. Формування риторичної культури особистості.
22. Мистецтво риторичної комунікації як органічна якість професіоналізму ділової людини.
23. Статус і своєрідність сучасної риторики.

Перелік тем для самостійного опрацювання:

1. Традиції давньоруського красномовства.
2. Іоанн Златоуст – вершина красномовства.
3. Іоанникій Галятовський – видатний богослов і ритор.
4. Василь Зеньковський – відомий філософ і оратор.
5. Інвенція як розділ класичної риторики.
6. Комунікативні ознаки мовлення.

7. Міфологія красномовства.
8. Риторика Давньої Греції.
9. Видатні ритори античної Греції
10. Розвиток Риторики в Давньому Римі.
11. Видатні ритори Риму.
12. Історія українського красномовства.
13. Етика і етикет публічного мовлення.
14. Критерії оцінювання усної промови.
15. Основні поняття диспозиції.
16. Своєрідність риторики як самостійної теоретико-прикладної науки.
17. Елокуція.
18. Роль і місце фігур у промові.
19. Інтонування.
20. Технічне дихання і техніка мовлення.
21. Політичне красномовство (його структура, мовні ознаки).
22. Дипломатичне красномовство (його структура, мовні ознаки).
23. Похвальне красномовство (його структура, мовні ознаки).
24. Гомілетика.
25. Тропи (власне тропи і невластиві тропи) і фігури; критерії їхнього виділення й розрізнення. Види тропів і використання їх у публічних промовах.
26. Характеристика основних фігур.
27. Розвиток риторики в незалежній Україні.

Творче завдання до теми 1. Давньоруське красномовство у сучасному світі: уроки для наслідування

Етап 1. Дослідження.

✓ Вивчіть традиції давньоруського красномовства, опираючись на тексти, що збереглися (наприклад, «Слово о законі і благодаті» митрополита Іларіона, «Повчання» Володимира Мономаха).

✓ Виділіть основні риси та прийоми, притаманні давньоруському ораторському мистецтву (риторичні питання, алегорії, заклики до моралі).

Етап 2. Аналіз.

✓ Проаналізуйте, які цінності та ідеї, що відображені в давньоруському красномовстві, є актуальними для сучасного суспільства.

✓ Визначте, як ці традиції вплинули на розвиток риторики в Україні.

Етап 3. Створення творчого продукту.

Оберіть один із форматів для виконання завдання:

✓ **Есе.** Напишіть есе на тему «Давньоруське красномовство як джерело моральних орієнтирів у сучасному світі».

✓ **Літературний твір.** Складіть промову в стилі давньоруського оратора, яка звертається до сучасної аудиторії (на тему екології, моралі, суспільних цінностей тощо).

✓ **Інсценізація.** Підготуйте театралізоване дійство, у якому представлено уривок давньоруської промови з адаптацією її до сучасних умов.

✓ **Візуальний проєкт.** Створіть постер або інфографіку, що порівнює риси давньоруського красномовства із сучасними ораторськими техніками.

Етап 4. Презентація.

✓ Представте свій творчий продукт у класі або на платформі для дистанційного навчання.

✓ Поясніть, як досвід давньоруських ораторів можна використати для вдосконалення сучасної риторичної культури.

Мета завдання:

Розвинути у здобувачів вищої освіти вміння аналізувати історико-культурну спадщину, виявляти її значення для сучасності та творчо застосовувати у різних форматах діяльності.

8. Перелік питань, що виносяться на підсумковий модульний контроль

Підсумковий модульний контроль №1

1. Риторика як лінгвістична наука зародилася:
а) у Давньому Римі;
б) у Давній Греції;
в) у Київській Русі;
г) у країнах Сходу.

2. Предметом вивчення риторики в горизонтальному вимірі є:
а) основні роди промов;
б) жанрові види промов;
в) технологія й методика підготовки до виголошення промов;
г) основні розділи класичної риторики.
3. Предметом вивчення риторики у вертикальному вимірі є:
а) основні роди промов;
б) жанрові види промов;
в) технологія й методика підготовки до виголошення промов;
г) основні розділи класичної риторики.
4. Основними поняттями класичної риторики є:
а) елокуція, інвенція, акція;
б) логос, етос, пафос, топос;
в) судові, дорадчі, похвальні промови;
г) виклад, аргумент, теза.
5. Кого з античних мислителів вважають засновником риторичної науки?
а) Софокла;
б) Аристотеля;
в) Демокрита;
г) Цицерона.
6. Логос – це ...
а) риторичне поняття, що означає загальне місце в промові;
б) засоби впливу, що апелюють до почуттів;
в) часово-просторові мовні ситуації і їхній опис у промові; г) засоби впливу, що апелюють до розуму.
7. Пафос – це ...
а) риторичне поняття, що означає загальне місце в промові;
б) засоби впливу, що апелюють до почуттів;
в) часово-просторові мовні ситуації і їхній опис у промові;
г) засоби впливу, що апелюють до розуму.
8. Етос – це ...
а) риторичне поняття, що означає загальне місце в промові;
б) засоби впливу, що апелюють до почуттів;
в) засоби впливу, що апелюють до моральних принципів;
г) засоби впливу, що апелюють до розуму.
9. Топос – це...
а) риторичне поняття, що означає загальне місце в промові;
б) організація слів, колонів та періодів за принципом упорядкування;
в) троп, описовий зворот мовлення;
г) ставлення оратора до своєї ідеї, яку передає слухачам.
10. Серцевиною красномовства називають...
а) диспозицію;
б) інвенцію;
в) меморію;
г) елоквенцію.
11. Закони мовного вираження предмета спілкування розкриваються в
а) диспозиції;
б) інвенції;
в) акції;
г) елокуції.
12. Добір і розташування матеріалу виступу – це...
а) диспозиція;
б) інвенція;
в) акція;

г). меморія.
13. Установіть авторство крилатих висловів:
а) Найкраща прикраса – чиста совість 1) Цицерон; б) Я – тобі, ти – мені 2) Гомер;
в) Сміливість – початок перемоги 3) Плутарх;
г) Навчаючи, учуся 4) Сенека Старший.
14. Знайдіть відповідність між словами першої і другої колонок:
а) інвенція 1) розташування;
б) диспозиція 2) винахід;
в) елокуція 3) запам'ятовування;
г) меморія 4) вираження.
15. Знайдіть відповідність між словами першої і другої колонок:
а) етос 1) загальне місце;
б) логос 2) думка;
в) пафос 3) почуття;
г) топос 4) моральний кодекс.
16. Установіть авторство крилатих висловів:
а) Жінку прикрашає мовчання 1) Гомер;
б) Вибирай, кого будеш любити 2) Цицерон;
в) Учитися можна й у ворога 3) Овідій;
г) Мудрість – найточніша з наук 4) Аристотель.
17. Закон, що розвиває вміння всебічно аналізувати предмет дослідження, – це:
а) стратегічний;
б) мовленнєвий закон;
в) закон моделювання аудиторії;
г) концептуальний.
18. Закон, що розвиває вміння створити «портрет» будь-якої аудиторії, – це:
а) стратегічний;
б) системно-аналітичний закон;
в) закон моделювання аудиторії;
г) концептуальний.
19. Закон, що розвиває вміння створити атмосферу інтелектуальної й емоційної співтворчості, – це:
а) тактичний;
б) системно-аналітичний закон; в) закон моделювання аудиторії;
г) концептуальний.
20. Закон, що розвиває вміння рефлексувати, – це:
а) стратегічний;
б) системно-аналітичний закон;
в) закон моделювання аудиторії;
г) концептуальний.
21. Закон, що розвиває вміння розробити програму діяльності на основі створення концепції, – це:
а) стратегічний;
б) системно-аналітичний закон;
в) закон моделювання аудиторії;
г) концептуальний.
22. Законів риторики є:
а) 4; б) 5; в) 9; г) 7.
23. Визначте 6-ий закон риторики:
а) концептуальний;
б) стратегічний;
в) тактичний;
г) ефективної комунікації.
24. Закон моделювання аудиторії розвиває вміння вивчати в системі:
а) 3 групи ознак;

б) 4 групи ознак;
в) 2 групи ознак;
г) 5 груп ознак.
25. Знайдіть відповідність між словами першої і другої колонок:
а) концептуальний 1) п'ятий закон;
б) стратегічний 2) перший закон;
в) тактичний 3) четвертий закон;
г) мовленнєвий 4) третій закон.
26. Першими вчителями красномовства вважають:
а) Платона, Ісократу, Горгія;
б) Перікла, Горгія, Ісократу; в) Цицерона, Аристотеля, Емпедокла;
г) Демосфена, Горгія, Сенеку.
27. Найпоширенішим видом практичної риторики в Давній Греції було:
а) судове красномовство;
б) академічне красномовство;
в) дорадче красномовство;
г) епідейктичне красномовство.
28. Хто був засновником академії – школи риторики?
а) Аристотель;
б) Платон;
в) Сократ;
г) Демосфен.
29. У якому рядку записано передумови успішного розвитку риторики в Давній Греції?
а) демократичний устрій, змагальність;
б) культ живого слова, демократичний устрій;
в) усна традиція ліричної та епічної поезії, демократичний устрій;
г) змагальність, усна традиція ліричної та епічної поезії, демократичний устрій.
30. Хто використовував у своїх промовах прийоми чарування духу й обману думки?
а) Горгій;
б) Платон;
в) Аристотель;
г) Демосфен.
31. Символом, вершинною постаттю давньогрецької риторики вважають:
а) Горгія;
б) Ісократу;
в) Демосфена;
г) Перікла.
32. На думку кого з відомих ораторів доброчесність і благо становлять основу філософії й етики?
а) Сократа;
б) Демосфена;
в) Аристотеля;
г) Цицерона.
33. Хто з давньогрецьких риторів розробив теорію сприймання, пов'язав логіку зі знанням душі?
а) Платон;
б) Аристотель;
в) Сократ;
г) Демосфен.
34. Загальні закони красномовства визначив:
а) Платон;
б) Аристотель;
в) Сократ;
г) Демосфен.
35. Хто автор трактатів «Риторика, або мистецтво риторики» і «Поетика»?
а) Платон;
б) Аристотель;

в) Сократ;
г) Демосфен.
36. Що означало давньогрецьке слово «софіст»?
а) оратор;
б) письменник;
в) педагог;
г) учитель мудрості.
37. Головним жанром Сократа були:
а) народні анекдоти;
б) судові промови;
в) усні бесіди;
г) величальні промови.
38. Інвективність, афористичність характеризують риторику
а) грецьку;
б) римську; в) християнську;
г) грецьку й римську.
39. Хто створив ідеал оратора у своєму трактаті «Про оратора»?
а) Цицерон;
б) Гай Гракх;
в) Сократ;
г) Аристотель.
40. Хто з давньогрецьких риторів увійшов в історію як прихильник педагогічної риторики?
а) Цицерон;
б) Гай Юлій Цезар;
в) Квінтіліан;
г) Гай Гракх.
41. Логографи – це:
а) лікарі-чудотворці;
б) ті, хто писав захисні промови;
в) ті, хто виголошував промову на свій захист;
г) лжесвідки на суді.
42. Які піджанри виділяють у риториці Київської Русі?
а) дидактичний (повчальний);
б) панегіричний (урочистий);
в) дидактичний і панегіричний;
г) педагогічний і повчальний.
43. Хто був першим християнським проповідником у Київській Русі?
а) митрополит Іларіон;
б) Володимир Мономах;
в) Іван Вишенський;
г) Кирило Туровський.
44. Хто за надзвичайний ораторський і поетичний талант був прозваний у народі другим Златоустом?
а) Іван Вишенський;
б) Володимир Мономах;
в) Кирило Туровський;
г) Григорій Сковорода.
45. За часів Київської Русі будь-яку промову (проповідь, повчання, похвала) називали:
а) притчею;
б) виступом;
в) словом;
г) житієм.
46. Хто заснував Академію на основі Київської братської школи в XVII ст.?
а) Петро Могила;

б) Костянтин Острозький;
в) Павло Алепський;
г) Мелетій Смотрицький.
47. Кого із педагогів-риторів Києво-Могилянської академії називали українським Аристотелем?
а) Лазаря Барановича;
б) Інокентія Гізеля;
в) Іоанікія Галятовського;
г) Антонія Радивиловського.
48. Якою мовою була написана праця з риторики Ф.Прокоповича?
а) латинською;
б) давньоруською;
в) старослов'янською;
г) немає правильної відповіді.
49. Хто автор «Слова про закон і благодать»?
а) Феодосій Печерський;
б) Володимир Мономах;
в) Володимир Великий;
г) митрополит Іларіон.
50. Хто автор праці «Про християнську доктрину»?
а) Августин Блаженний;
б) Іоанн Золотовустий;
в) Василій Великий;
г) Григорій Богослов.

Підсумковий модульний контроль №2

1. Роль ораторського мистецтва у фаховій підготовці педагога й формуванні його риторичної особистості.
2. Структура академічної лекції.
3. Риторичний ідеал класичної і сучасної риторики.
4. Вимоги до виголошення наукової доповіді.
5. Основні поняття класичної риторики (логос, етос, пафос, топос).
6. Особливості наукового огляду літератури.
7. Основні розділи класичної риторики (інвенція, диспозиція, елокуція, елоквенція, меморія, акція).
8. Особливості усної рецензії та усної анотації.
9. Логічні й психологічні засади ораторського виступу викладача.
10. Психологічна взаємодія вчителя-оратора й учнів. Принципи комунікативної співпраці.

11. Лекція як основний жанр академічного красномовства. Етапи підготовки до лекції.
13. Виразальні засоби риторики.
14. Роль невербаліки в діяльності педагога-оратора. Класифікація невербальних засобів спілкування.
15. Основні критерії оцінювання ораторського виступу.
16. Зовнішня культура викладача .
17. Мовленнєвий етикет педагога-оратора в різних комунікативних ситуаціях

9. Методи навчання

Навчання незалежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, проекти.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

10. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за відповідними видами освітньої діяльності:

ВИДИ РОБІТ	МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Відвідування лекцій	20
Участь у практичних заняттях	28
ІНДЗ	22
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	30
Залік	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Опорний конспект лекцій; наочний супровід матеріалу лекцій у вигляді презентацій.

Електронний навчальний курс, що містить теоретичні та презентаційні матеріали, рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи за навчальною дисципліною «Педагогічна риторика» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни).

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Академічна риторика : навчально-методичний посібник / Автор. колектив : Наталія Сивачук, Олександр Санівський, Оксана Циганок. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2022. 378 с.
2. Нищета В. Риторика. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 220с.
3. Костусяк Н.М. Академічна риторика та письмо : методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 44 с.
4. Нікітіна А.В., Барилова Г.К., Кравченко М.В. Риторика : навчальний посібник. Старобільськ, 2021. 99 с.
5. Практикум з навчальної дисципліни «Риторика та нові технології комунікації» для здобувачів освітнього ступеня магістра усіх спеціальностей денної форми навчання [Електронний ресурс] / [Упоряд.:Пчелінцева О.Е.,Сидоренко Л.М.] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. - Черкаси : ЧДТУ, 2022. 72 с.
6. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі : [навч. посіб.] / О. М. Горошкіна, С. О. Караман, З. П. Бакум та ін. ; за ред. О. М. Горошкіної, С. О. Карамана. Київ : АКМЕ ГРУП, 2020. 250 с.
7. Риторика: навч.-метод. посібник / укл. Лариса Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 344 с.
8. Сагач Г. М. Риторика : [навч. посіб.] / Г. М. Сагач ; [вид. 2-е, перероб.]. Київ : Ін Юре, 2020. 568 с..
9. Барань Є., Кравець Л. Стилїстика української мови : навч.-метод. посіб. Київ, 2022. 150 с.
10. Мамчич О. Б., Каліна І. П. Риторика. Навчально-методичний посібник для студентів факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв. Видання 2-ге, доповнене. Чернігів, НУЧК, 2020. 40 с.

Додаткова література:

1. Красницька Ольга. Лідерство та риторика у професійній діяльності офіцера. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський зб. наук. пр. Дрогобич : Гельветика, 2020. Вип. 28. Т. 2. С. 181–187.
2. Костусяк Н. М. Академічна риторика : навч. посібник. Луцьк : Надстир'я, 2021. 127 с.
3. Фаріон І. Д. Мова – краса і сила: Суспільно-креативна роль української мови в XI – середині XIX ст: монографія, п'яте видання, зі змінами і доповненнями. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021.

224 с.

4. Бауліна Т. Цифрова риторика: специфіка та перспективи. Людинознавчі студії: зб. наук. праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». 2023. № 44. С. 43–59.

5. Теслюк В.М. Основи красномовства : навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 524 с.